

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/75/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316202944
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8316202944.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jozefa Škraba v sporovej veci žalobcu: F. P., K.. XX.X.XXXX, O. B. Z., J. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 300,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 7C/54/2016-44 z 11.7.2016, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 300,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 300,- eur od 10.6.2016 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Určil, že žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

2. Vychádzal zo zistenia, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX žalobca si úspešne uplatnil svoje právo ako spotrebiteľ a žalovaný bol zaviazaný vydať mu bezdôvodné obohatenie, ktoré nadobudol titulom plnenia zo strany žalobcu na základe úverovej zmluvy, ktorá bola medzi nimi uzatvorená. Súd vychádzal z toho, že sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah, žalobca poskytol žalovanému peňažné plnenie na základe zmluvnej podmienky, ktorú súd vyhlásil za neprijateľnú, a teda neplatnú. V súvislosti s výkladom samotného pojmu úspešné uplatnenie práva zo strany spotrebiteľa súd poukázal na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí NS SR sp. zn. 4Obdo/45/2012 z 24.6.2013, podľa ktorého pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa. Žalobcovi jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť mu ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života. Možno prisvedčiť žalobcovi, že tento znášal stav právnej neistoty, obával sa o výšku dlhu a jeho neustále narastanie, keď si žalovaný voči nemu uplatňoval nároky pozostávajúce zo súm, na ktoré nemal nárok. Žalobca bol nedôvodne vystavený psychickému vypätiu zo strany žalovaného najmä vzhľadom na jeho praktiky, spôsoby domáhania sa zaplatenia pohľadávky z úverovej zmluvy vyššie uvedenými spôsobmi a tiež v nemalej miere aj tým, že samotný žalobca musel na dosiahnutie stavu relatívnej právnej istoty iniciovať viaceré súdne konania na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je

bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný a diskriminovaný. Poskytnutie zadostučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Pokiaľ ide o námietku žalovaného vo vzťahu k prekážke litispendencie, súd nie je toho názoru, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XC/XXX/XXXX je vedené totožné konanie. Strany sporu sú totožné, ale uplatnený nárok je založený na inom právnom základe ako v tomto konaní. Nakoľko sa žalovaný s plnením peňažného dlhu dostal do omeškania, pričom treba vychádzať z toho, že žalobca si kvalifikovaným spôsobom svoj nárok voči žalovanému uplatnil dňom doručenia žaloby, t.j. 9.6.2016, dňom nasledujúcim po tomto dni sa žalovaný dostal do omeškania a žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Výška zákonného úroku ku dňu 10.6.2016 je 5 % ročne v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.. Nárok na úroky z omeškania je takto dôvodný od 10.6.2016, a preto v prevyšujúcej časti bolo potrebné žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

3. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP, pretože súd prvej inštancie napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnil, odňal žalovanému možnosť konať pred súdom, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Právo na poskytnutie primeraného finančného zadostučinenia podlieha premlčaniu, pretože aj keď nemajetkové právo svojou povahou je blízke právam majetkovým ako vyplýva z rozsudku NS SR z 25.9.2008 sp. zn. 5Cdo/278/2007, počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Prvotná žaloba bola doručená žalovanému 8.10.2014 v konaní pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX, kde si žalobca žiadal priznať bezdôvodné obohatenie a určiť neprijateľné podmienky. Konanie bolo skončené 26.11.2014 rozsudkom Okresného súdu Humenné pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX. Na to si žalobca uplatnil žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku svoje právo na súde a konanie sa viedlo pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX. Napokon bola podaná samostatná žaloba o uplatnenie finančného zadostučinenia vo výške 300,- eur, ktoré doposiaľ požadované nebolo ani v jednom konaní. Z hľadiska § 3 ods. 5 Zákona na ochranu spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. žalobcovi nič nebránilo, aby si tento satisfakčný nárok uplatnil od počiatku už v konaní, ktoré bolo zavŕšené rozsudkom Okresného súdu Humenné z 26.11.2014 sp. zn. XXC/XXX/XXXX.

7. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

8. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania, a preto výrok o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, ktorý odvolaním žalovaného napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

10. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania a nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

11. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (Zákon o ochrane spotrebiteľa) proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ

proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len kolektívne záujmy spotrebiteľov). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. V prejednávanej veci súd prvej inštancie správne zistil, že žalobca v konaní na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX si úspešne uplatnil svoje právo ako spotrebiteľ a žalovaný bol zaviazaný mu vydať bezdôvodné obohatenie, ktoré nadobudol titulom plnenia zo strany žalobcu na základe úverovej zmluvy, ktorá bola medzi nimi uzatvorená. Ide o spotrebiteľský vzťah nepochybne medzi sporovými stranami a so zreteľom na túto úspešnosť v uvedenom konaní pod sp. zn. 21C/156/2014 vzniká žalobcovi v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy, ktorú si uplatnil v tomto konaní.

13. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalobcu týkajúcu sa premlčania predmetného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, treba konštatovať, že z ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že až po úspešnom uplatnení porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom na súde vzniká spotrebiteľovi (t.j. v danom prípade žalobcovi) právo na primerané finančné zadosťučinenie, tzn., že nemožno spravodlivo požadovať, aby spotrebiteľ si súčasne uplatnil nárok na finančné zadosťučinenie, pokiaľ nemá rozhodnutie o tom, že bol úspešný v inej sporovej veci spotrebiteľského charakteru, v ktorej sa domohol ochrany svojich práv ako spotrebiteľ.

14. Avšak odhliadnuc od tejto okolnosti treba konštatovať, že námietku premlčania vzniesol žalovaný po prvýkrát v odvolaní, t.j. v štádiu odvolacieho konania a v predchádzajúcich štádiách konania sa touto námietkou nebránil. V takom prípade ide o hmotnoprávnu námietku sporovej strany prezentovanú ako procesná obrana, ktorej aplikácia je však v zmysle § 366 písm. d/ CSP vylúčená, pretože nemožno konštatovať, že by túto námietku odvolateľ (žalovaný) bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Ide teda o tzv. novotu v odvolacom konaní, ktorá je, ako bolo vyššie naznačené, prostriedkom procesnej obrany žalovaného v tomto konaní vo forme hmotnoprávnej námietky spôsobujúcej oslabenie práva protistrany. Akceptácia či aplikácia tejto hmotnoprávnej námietky je však v zmysle uvedeného v odvolacom konaní vylúčená.

15. Za týchto okolností je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne a so zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 CSP, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý ani v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).